

LESCRIBA.CAT

BENEDICTINS IGUALADINS

ERNEST ZARAGOZA I PASCUAL

La meva afecció per Igualada ve dels més de trenta anys que vaig treballar en el procés de beatificació del seu fill il·lustre el beat Josep Tous i Soler i en la història de l'institut de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, per ell fundada.¹ De fet, però, Igualada ha estat sempre una ciutat levítica. Quasi tots els ordes religiosos, sobretot els mendicants, han tingut membres igualadins, entre ells l'esmentat beat Tous i Soler, fundador de les germanes caputxines de la Mare del Diví Pastor. Però és l'orde de sant Benet el que, des del segle XVI, no ha deixat de tenir mai algun monjo igualadí.

Van ser tres els igualadins que al segle XVI van prendre l'hàbit a Montserrat: el monjo de vida exemplar Joan Trias el 28 de novembre de 1513 (†22-5-1558);² Baltasar Beltran, el 24 de desembre de 1539; i Tomàs de Rajadell, el 27 de febrer de 1574, després d'haver estat a l'escolania. Va ser arxiver i predicador de Montserrat, abat de Sant Genís de Fontanes (1595-98), procurador

de Montserrat al capítol general de 1601, definidor general (1601-03) i capbrevador; va morir el 1603.³ I el seu germà Silvestre Rajadell, que va ser també escolà i va prendre l'hàbit a Montserrat el 29 d'octubre de 1600 i va ser predicador i mestre de novicis.⁴

Al segle XVII van prendre l'hàbit a Montserrat Jeroni Garreta (20 de setembre de 1601); Maur de Sant Pere o de Montserrat (15 de gener de 1618); Josep Cortès (9 de juny de 1641); Isidor Jordi (1 de febrer de 1664); i Valentí Mestra (9 de març de 1669).⁵

1. Cf. E. ZARAGOZA, *Historia del Instituto de Hermanas Capuchinas de la Madre del Divino Pastor (1871 a 1982)*, pròleg card. Tarcisio Bertone (Montserrat, 2014); ID., «Virtudes heroicas, vida de oración, gracias extraordinarias y fama de Santidad del P. José Tous y Soler OFM Cap. Fundador de las HH. Capuchinas de la Madre del Divino Pastor», a *Analecta Sacra Tarraconensis*, vol. 69 (1997), p. 281-344; ID., «Aspectos biográficos del Vble. P. José Tous y Soler OFM Cap., fundador de las Hermanas Capuchinas de la Madre del Divino Pastor», *ibid.*, vol. 73 (2000), p. 175-212.

2. E. ZARAGOZA, «Monjos professos de Montserrat (1493-1833)», a *Stvdia Monastica*, vol. 33 (1991), p. 335.

3. *Actes dels Capítols Generals de la Congregació de Valladolid, al monestir de Silos*, vol. I, ff.337v, 340r, 437v,453v. Cf. E. ZARAGOZA, «Monjes profesos de Montserrat...», *op. cit.*, p. 342; *Analecta Montserratensia*, VII, p. 381; FRANCESC DE P. CRUSELLES, *Nueva Historia de Montserrat* (Barcelona, 1896), p. 253; Romuald M. DÍAZ CARBONELL, «Monjos de Montserrat, fills d'Igualada (ss. XVI-XIX)», a *Actas, comunicaciones de la 1ª Asamblea Intercomarcal de investigadores del Penedés i Conca d'Odena* (Martorell 1950), p. 229; Arxiu de Montserrat, *Catálogo de los monges que siendo niños sirvieron de Escolanes y Pages a la Reyna del Cielo, la Virgen de Montserrat en esta su santa Casa*, n. 27.

4. Arxiu de Montserrat, *Catálogo de los monges...*, *op. cit.*, n. 43.

5. Arxiu de Montserrat, *Catàleg de monjos C*, p. 15 i 18, *Catàleg de monjos D*, p. 44, 49, 51. El P. Isidor Jordi (1648), escolà de Montserrat, excepcionalment dotat per a la música, que tocava l'arpa, el violí i tots els instruments musicals de canya, sobretot el baix, en el qual era inigualable, va ser també sagristà del monestir, vicari d'Olesa i de les Baronies, mestre de novicis i va morir el 30-5-1701; B. SALDONI, *Diccionario de músicos*, vol. II, p. 472. Mestra era fill de Lluís i Caterina i va morir el 21-11-1705.

Al segle XVIII a Montserrat van prendre l'hàbit el músic Francesc Marimon (12 de juliol de 1704);⁶ Plàcid Jordi (5 d'octubre de 1717), que va morir el 28 de setembre de 1762;⁷ Josep de Sant Benet Barnola (7 d'octubre de 1753);⁸ Veremon Riera (30 de maig de 1768), que va morir a Manresa el 6 de setembre de 1783 i va ser enterrat al monestir de Sant Benet de Bages;⁹ Josep de Calassanç Padró Vilossa (25 de febrer de 1771), escriptor i traductor;¹⁰ Gregori Torelló (27 de setembre de 1781);¹¹ Ramon Macià (10 d'agost de 1789);¹² i els llecs Benet Pardet, que va prendre

l'hàbit el 22 de juliol de 1730 i va morir el 21 de juliol de 1787; Josep Cotet, nascut el 1731, que va prendre l'hàbit el 18 de març de 1755 i va morir el 1807; i Antoni Guixà, nascut el 1775, que va prendre l'hàbit el 27 de febrer de 1791 i poc després el deixà per fer-se franciscà.¹³ Josep Padrosa, que va prendre l'hàbit el 12 d'octubre de 1864 i després d'un viatge per Itàlia tornà a prendre'l novament el 18 de maig de 1877. Va morir el 14 de juny de 1925 a l'edat de 80 anys, 58 de professió i 49 de sacerdoci.¹⁴

Al monestir de Sant Feliu de Guíxols hi va prendre l'hàbit Agustí Garreta entre 1604 i 1607.¹⁵ I Benet Massalvà i Argunyol, nascut el 27 de setembre de 1741, l'hi va prendre el 30 de novembre de 1758, i va ser predicador de Montserrat (1778-81) i de Sant Feliu de Guíxols (1769-73), on va ser tres vegades abat (1781-85, 1789-93, 1794-97); va morir el 13 de febrer de 1807.¹⁶ Sebastià Juler va prendre l'hàbit el 25 de febrer de 1760, i va ser majordom (1769-78), sagristà (1781-85), mestre de novicis (1801-05) i arxiver; va morir el 6 de juliol de 1816.¹⁷ També Isidor Riera (1745-49) que va exercir els càrrecs d'arxiver (1757-65) i abat (1775-81) i va morir essent predicador al monestir de Montserrat de Madrid l'agost de 1781.¹⁸ També Gaietà Riera, que va prendre l'hàbit el 24 de novembre de 1769 i va ser prior, vicari parroquial (1785-89) i predicador del seu monestir (1785-89) i del de Montserrat (1789-93), a més d'abat de Sant Feliu (1805-14, 1818-24); va morir a Barcelona el 15 d'abril de 1826.¹⁹

6. Era fill de Jaume i Isabel i havia estat escolà de Montserrat. Va professar el 19-7-1705. Va ser abat de Sant Benet de Bages, on va morir el 14-5-1742, però va ser enterrat a Montserrat, Arxiu de Montserrat, *Llibre d'òbits*, f. 44v-45r. Va ser músic i organista notable, B. SALDONI, *op. cit.*, vol. II, p. 412.

7. Fill dels igualadins Josep i Gertrudis, havia estat escolà de Montserrat i pres l'hàbit el 1717. Va professar el 6-10-1718, Arxiu de Montserrat, *Llibre...de professions*, f. 25v; *Llibre d'òbits*, f. 45v; B. SALDONI, *op. cit.*, vol. III, p. 230.

8. Havia nascut el 1733 i era fill de Jacint i Agustina. Va ser escolà, monjo i abat de San Esteban de Ribas de Sil (1800-01). Va professar el 13-10-1754, Arxiu de Montserrat, *El Catálogo...de Escolanes*, n. 157; *Llibre de vesticions*, i *Libro...de professions*, f. 54r. Va morir a Sant Benet de Bages el maig de 1811, d'on va ser abat per segona vegada.

9. Fill de Josep i Teresa Torelló. Va professar l'1-11-1769, va morir a Manresa el 6-9-1783 i va ser enterrat a Sant Benet de Bages; Arxiu de Montserrat, *Libro... de professions*; *Llibre d'òbits*, f. 16r.

10. Nasqué el 1755, fill de Ramon i Lliberada. Va professar l'1-3-1772, va ser sagristà major, propagà i traduí al català l'obra de Lluís Blosio, *Explicació de la passió de Ntre. Senyor Jesu-Christ* (Barcelona, s. a.), «Revista Montserratina» (1911), p. 414. Va ser conventual de Sant Benet de Bages, però va morir el 6-5-1818 essent rector de Castellfollit de Riubregós, Arxiu de Montserrat, *Llibre d'Òbits*, f. 28v.

11. Nasqué el 1761. Va professar el 29-9-1782. Va morir a Igualada en temps de l'exclaustració, el 6-1-1840, «Revista Montserratina» (1911), p. 415.

12. Fill de Fèlix, de Vic, i de Teresa Macià i Roca, d'Igualada, nasqué el 1772, va ser prior major i sagristà major de Montserrat. Va morir el 17-12-1845, Arxiu de Montserrat, *Catàleg de monjos C*, p. 41 i 43, *Catàleg de monjos D*, p. 57, 59, 64, 67, 68; *Llibre d'òbits*, f. 16r. «Revista Montserratina» (1911), p. 416.

13. E. ZARAGOZA, *Necrologi dels monjos llecs de Montserrat* (1531-1852) (ms. en poder de l'autor).

14. Arxiu de Montserrat, *Llibre d'Òbits II*, f. 44v.

15. E. ZARAGOZA, *Abadologi Guixolense* (St. Feliu de Guíxols, 1982), p. 64.

16. Íd, *Abaciologi del monestir de Sant Feliu de Guíxols* (Segles X-XIX), Col. Scripta et Documenta, n. 57 (Montserrat, 1998), p. 65-67.

17. Arxiu del monestir de San Pelayo de Oviedo, *Libro de gradas generales*, f. 96r.

18. E. ZARAGOZA, *Abaciologi...de Sant Feliu de Guíxols* (Segles X-XIX), *op. cit.*, p. 65.

19. ID., *ibíd.*, p. 69-70.

També hi va haver igualadins que van ser benedictins en d'altres monestirs de la Congregació de Valladolid, fora de Catalunya, com ara l'organista Josep Perramon, que va prendre l'hàbit al monestir de Celanova (Orense) el 24 d'octubre de 1775;²⁰ Miquel Amigó, que el va prendre al monestir de San Martín Pinario, de Santiago de Compostel·la el 24 de novembre de 1774;²¹ i, a Ripoll, Roc d'Olzinelles i Miquel, famosos historiadors, arxivers i escriptors, que va morir a Oveja l'octubre de 1835.²²

Al segle XIX, fins al decret d'exclaustració general de 1835, cap igualadí no va prendre l'hàbit a Montserrat, però sí fora de Catalunya. Per exemple, a Silos, van vestir l'hàbit Domènec Gaudier el 14 d'agost de 1816;²³ i Francesc Xavier Cañelles i Salas el 6 de maig de 1826, que va ser excel·lent fagotista, i després de 1835 ecònom de la parròquia madrilenya de San Martín, fins a la seva mort el 3 de març de 1873; va ser també director espiritual i confessor de la beata Mariana Mogas i Foncuberta, terciària caputxina de la Divina Pastora, la congregació fundada pel beat Tous i Soler (†27-II-1871).²⁴ Al monestir de Sant Feliu de Guíxols, va

prendre l'hàbit Bartomeu Rossich el 2 de desembre de 1827, nascut el 1810, ex-escolà de Montserrat i bon organista, que després de l'exclaustració de 1835 va exercir aquest ofici a Riom (França), on va morir el 1860.²⁵

Al monestir riojà de Nàjera va prendre l'hàbit Veremon Carreras el 13 de desembre de 1828, fill del cirurgià Ramon Carreras i de la seva esposa Isabel Vidal, nascut i batejat l'1 de març de 1811.²⁶ I al monestir de San Juan de Burgos, Joan Genovès, el 1832.²⁷

Al segle XX a Montserrat van vestir l'hàbit Adeodat M. Cardellà i Martí, nascut el 15 de febrer de 1902, que va professar perpètuament l'any 1931 i solemnement el 15 d'agost de 1964; Romuald (Joan) M. Díaz i Carbonell, nascut el 9 de juliol de 1914 i llicenciat en teologia, va professar solemnement el 27 d'agost de 1939, va ser ordenat prevere l'1 de setembre de 1940 i va morir 12 de març de 2008;²⁸ Jaume Amenós i Roca, germà, mort el 22 de novembre de 1969; Bernabé Dalmau i Ribalta, nat el 5 de setembre de 1944, llicenciat en teologia i dret canònic, que va professar solemnement el 8 de setembre de 1965 i va ser ordenat prevere l'1 d'octubre de 1972, bon escriptor i bibliotecari del monestir; Lluís Planas i Vilella, nascut el 29 de juliol de 1946, que va professar solemnement el 24 de juny de 1973, va ser ordenat prevere el 3 de març de 1979 i va exercir el càrrec de majordom segon del monestir i de cap de Pastoral i consiliari dels oblats montserratins. I finalment Josep Sanromà i Solà, nascut el 8 d'octubre de 1957, que va professar solemnement l'1 de novembre de

20. Arxiu del monestir de San Pelayo de Oviedo, *Libro de gradas generales*, f. 75r.

21. Va prendre l'hàbit amb 17 anys, estudià a Salamanca i a Eslonza, i va ser predicador i prior de Santiago, predicador de Montserrat i de Sant Feliu de Guíxols i finalment abat de San Esteban de Ribas de Sil (1797-98), on va morir el maig de 1798, E. ZARAGOZA, «Libros de gradas de los monjes de San Martín Pinario de Santiago de Compostela (1502-1833)», a *Compostellanum*, vol. 7 (1991), p. 539; ID., *Abadologio del monasterio de San Esteban de Ribas de Sil (Siglos X-XIX)*, a *ibid.*, vol. XLVIII (2002), p. 396.

22. Vegeu-ne la biografia completa a E. ZARAGOZA PASCUAL, *Història de la Congregació Benedictina Claustral Tarraconense i Cesaraugustana (1215-1835)*, col. Scripta et Documenta, n. 67 (Montserrat 2004), p. 387.

23. Nascut a Igualada el 29-11-1800, va prendre l'hàbit a Silos el 14-10-1816 i va ser ordenat prevere el 13-3-1824. Després de l'exclaustració de 1835 va ser agregat a Sarrià de Barcelona (1845-57), E. ZARAGOZA PASCUAL, *Los monjes de Silos (1550-1829)*, a «Studia Monastica», vol. 32 (1990), p. 424.

24. De baptisme es deia Joan, ID., *ibid.*, p. 426.

25. Arxiu del monestir de San Pelayo de Oviedo, *Libro de gradas generales*, op. cit., f. 86v.

26. Archivo Histórico Nacional, Madrid, Sec. de Clero, lligall 2955.

27. Arxiu del monestir de San Pelayo de Oviedo, *Libro de gradas generales*, op. cit., f. 75r.

28. *Dietari litúrgic de 1999 per al Monestir de Montserrat* (Montserrat 1999), p. 64.

29. *Dietari litúrgic de 2021 per al Monestir de Montserrat* (Montserrat 2020), p. 65 i 67.

1977 i va ser ordenat prevere el 25 de setembre de 1993.²⁹ Hi incloem també el pare abat Cassià M. Just i Riba, que se sentia plenament igualadí, ja que va passar la seva infantesa a Igualada fins que se'n va anar a Montserrat, primer com a escolà i després com a monjo.³⁰

Heus aquí un bon aplec de monjos benedictins fills d'Igualada, dels quals hem obtingut notícies al llarg dels últims anys, perquè segur que n'hi devia haver hagut d'altres més.

---

30. Va néixer a Barcelona el 22 d'agost de 1926, va ser escolà de Montserrat, on va professar com a monjo el 6 d'agost 1943 i va ser ordenat sacerdot el 27 d'agost de 1950. També va ser abat del monestir (1966-89) i va morir el 13 de març de 2008. Cf. la seva biografia al *Diccionari d'Història Eclesiàstica de Catalunya*, vol. II (2000), p. 456.

ERNEST ZARAGOZA I PASCUAL (Sant Feliu de Guíxols, 1944), prevere i rector de Castell-Platja d'Aro i S'Agaró. Historiador. Corresponent de les Reials Acadèmies de la Història, de Bones Lletres i de l'Auriense-Mindoniense (vegeu Antonio Linage Conde, *Biobibliografia del Dr. Ernest Zaragoza i Pascual, prevere i historiador del monaquisme benedictí de la península ibèrica. 50 anys al servei de l'Església i de la ploma. 1965-2014*, Montserrat 2014). erzarpa@gmail.com.

MUNTANYES DE MONTSERRAT BLOGSPOT.COM